Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1147 — ԻԶՄԻՐ 9|22 ՄԱՅԻՍ 1913 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

طاشينك
جورنو سی غزتت
صاحبی: هرانت مامورلیان

'TACHINK'
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԴԱՇԻՆՔ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ՓՈ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԻԱՒ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔԻ
Ա. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Հայաստա՞ն թէ Քիւրտիստան

Անտեղո՞ւ, Արեւելեան Նահանգները, Հայաստան թէ Քիւրտիստան անուանել Թուրքիոյ այն ուշագրաւ հողամասին համար, որ քառեակ անուններով չատ կը յորջորջուի այս վերջերս, յորմէհետէ ծնունդ առած է Հայկական Հնդիրը։

Կան մարդիկ, որոնց բերանը կը պահանձի և կարծես վրայ չերթար, որ Հայաստան անուանեն այն երկիրը, որ աւելի քան չորս հազար տարուան պատկառելի պերճանքի ու քաղաքակրթութեան հնութիւն մը անթեղած է իր արդի անճանաչելի զարձած աւերակոյտներուն տակ։ Եւ իրենք՝ դեռ պատմութեան հայր՝ այդ երկրի եկաւներուն, հազիւ հինգ վեց դարի կասկածելի մանկութիւն մը ունի հաւնին, և, իբր փառվրնիւներ, չեն ուզեր ճանչնալ նախահայրերն ու բնիկները այն երկրին, որուն տիրացան յեղակարծ արկածախնդրութեամբ մը, և որուն իրենք զիրենք դեռ վերջնական տէրը հռչակելու համար չատ բանե՛ր ունին տակաւին տեսնելիք և կատարելիք, քանի որ կարծուածին չափ ալ դեռ դիւրին չէ մէկ հարուածով կտրել ու ջնջել անոր հետ ամէն բան, ամէն հին ու նոր կապ։

Հայաստան տնունը ջնջելու բանի ճիգ մը կայ վերջերս անոնց կողմէ, որ չօլիկ թութեան վերարկուն ժամն կերպով փաթ իրենց վհհերոտ ու անափառ ուսերուն վրայ, կուզեն բացարձակ տէրերը դառնալ այն երկրին, ուր Հայը իր զարաւոր և նախապատմական անկործանելի կթծողներն ու յիշատակներն է տնկեր իր երկրին մէն մի սարին ծայրն ու մէն մի քարին կատարը, և զորս ուզեցին քանդել ու կործանել աւերիչ ձեռքերը անո՛նց, որոնք քաղաքակրթութեան համար չինաւոր բան մը եթէ չի բերեն այս երկրին համար, բայց ապահովապէս անոր կործանումին համար չատ բաներ մատակարարեցին և կը մատակարարեն դեռ։

Իրենք որչափ կը յամառին Հայաստանի անունն անգամ չի տալու, մենք ալ պիտի յամառինք և փակչինք այդ նուիրական անունին։ Բառը ինքնանիքեան մեզի համար նշանակութիւն գուցէ չունի՛ ըլլա՛յ այդ Հայաստան թէ Քիւրտիստան, բայց գաղափարն է որ կուզեն ջնջել ու մոռցնել մեզմէ, և ահա՛ ինչ որ մենք կուզենք ապրեցնել, որովհետև գոնէ անով պիտի ապրի միայն Հայութիւնը։

Հայաստանի անունը մեռցնել ջնջելու և մէջտեղէն վերցնել նետելու բուռն ճիգ մը կայ՝ մինչև յիմարութեան հասցուած ատիճաններու տանող, կը մտածե՞ն արդեօք ատոնք թէ կրակի հետ է որ կը խաղան և Հայաստանի ուրացումով նոր ատելութիւն մըն է որ կուզեն սերմանել արդէն չափէն աւելի վրդոված ու դժոխք դարձած հայերու բոցավառ կուրծքին ներքև՝ վառելով ուրիշ նոր և կենդանի դժոխք մը։ Կը մոռանա՞ն ատոնք որ մենք հայեր ենք եղած, ու ենք՝ արդէն անյիշաչատակ ժամանակներէ ի վեր և ունեցած ենք, ունինք և պիտի ունենանք ցաւերու բոյն տուն մը, որուն անունն է, դարերէ ի վեր, Հայաստան։ Աւելորդ է այլևս այս յամառ աշխատանքը թափել մեզի հանդէպ, մանաւանդ այն օրերէն վերջ, երբ այդ երկրին իր վերջին արիւնոտ պատմուճանը հագցուցին, երբ այդ գերեզմանաբոյր աշխարհին նուիրական մեռելներէն մինչև օրօրոցի նորածին մանուկին ականջին բոնի կերպով այլևս սիրելի բառ մը դառնալ տուին Հայաստան անունը։ Անիկա ատեն մըն էր, որուն ո՛չ թէ արտասանութենէն, այլ և մտքէ անցընելէ՛ն անգամ կը դողայինք։ Ու հիմա՝ պիտի չի թողունք որ այդ քամնելի չրջանները կրկին անգամ մըն ալ վերադառնան նորէն։

Թշնամանքներ կըլլան մեր բնիկ երկրին և բնիկ ցեղին ու նուիրականութեանց հանդէպ՝ ատենէ մը ի վեր, որոնք կամ աւանորութիւն մը կենթադրեն նորաձև հալածանքի, կարծես՝ բաւական չըլլային այն հալածանքին վաղնջական ձևերը, որոնք պատմութեան մէջ բարբարոսութիւն յորջորջուեցան։ Անցեալին խօսքն ընել աելորդ է, պատմութիւնը զայն արձագանգեց իբր երկրի մը վայրենութեան մէկ անմոռանալի չրջանը։

Բայց ի՛նչ չրջան անուանել ներկայի կիսավայրենութիւններն, որոնք կարտայայտուին անարգել թափով մը և զանազան ձևերով հանդէպ Հայութեան զոր տանիլ կարելի չէ։

Ասոր ու անոր հասցէին բաներ կըսեն Թուրք թերթերը։ Բարգանքի ծայրայեղ թերութիւններ և անպատկառութեան անորակելի ապացոյցներ է որ կուտան ու կը նետուեն մեր քթին ու բերնին։ Ատեն մը Հայաստանի անունին, Հայուն պատմութիւն մը չունենալուն և հայաստանի ու Հայուն գոյութիւն չունենալուն վրայ տխմարօրէն կը ճամարտակէին մեր չատ բանգէտ, բայց՝ իմաստակութեան անմրցելի համբաւին տիրացած Թուրք լրագրապետներ և իրը թէ պատմագիրներ։ Հիմա այդ անգիտութիւնները նոյնիսկ յայտնի թշնամութեան կը փոխարկեն անոնք, անարգելով և անպատկառ լեզու մը գործածելով նոյն իսկ հանդէպ անոր, որ Թուրքիոյ հայութիւնը կը ներկայացընէ։ Սրբազան Պատրիարքնիս ալ հիմա կը քաշքշեն տուած ըլլալուն համար յիչատակագիր մը, որ տալու չէ եղեր ըստ իրենց, որովհետև Թուրքիոյ գլուխը խառնած մէկ ժամանակին զուգադիպեր է այդ յիչատակագրին մատուցումը։ Պէտք է որ համբերենք եղեր անսպառ կորովով մը խօսքն անգամ չընելու թէ՝ այս երկրին մէջ վայրենութիւններ կը գործուին եղեր հայութեան դէմ։ Այդպէս կուզեն տեսնել եղեր մեզ Հայերս Թաւվլուի էֆքլեան և իրենպէսները որ Փաշազատէ կոչուած անգոյ քիւրտի մը Սրբազան Պատրիարքին դէմ նետած լուտանքներէն չի բուականանալով նոր նախատինք մը ընելու չի ուշանար և հրատարակութեան կը տրուի Թուրք դեղին լրագրի մը էջերուն վրայ հայոց Պատրիարքին պատկերը, յարգանքէ զուրկ և հեգնանքներ ու ծաղր պարունակող վերտառութեամբ։

Ասոր ու անոր հասցէին նոր բաներ կըսեն Թուրք թերթերը։ Բայց զո՞ւր, նոր թշնամութիւններ չի չահինք, պարոններ, երբ հիներու հետ դեռ կարելի չեղաւ վերջացնել ձեր անպատիւ հաչուեյարդարութիւնները, ձեր լեզուապարութեանց հեսէն։ Ձեր լեզուները չէի՞ն որ այս երկրին վրայ փորձանք քաչեցին, Թուրքիոյ ներքին քաղաքականութիւնը դնէք հիմա, իրեններուն հետ ամէն ժամանակէ աւելի, բարի ըլլալու էր, որպէսզի երբ Պալքանեան խազաղութեան համար կնքելի մէկ թշնամութիւն կը մարի, միւս կողմէն չանկարծ իր ծոցին մէջ ուրիչներու ծընունդ չի տրուի, աւելի բուռն, աւելի աննկուն։

Դուք կանարգէք հայութիւնը, կը սպրտէք ու կուրանաք կամաւոր անգիտութեամբ մը խեղաթիւրելով թէ հայը ազգ մը չէ, Հայաստան ըսուածը գոյութիւն չունի, և Հայոց ձեզի համար անմակդիր Պատրիարքը, ի զուր իր Ցիչատակագրով մէջտեղ կուգէ նետել թէ եթէ Հայաստան մը գոյութիւն չունի, հայկական ցաւերը գոնէ գոյութիւն ունին։

Անարգանքն ալ իր չափն ունի, պարոններ, ուրկէ պէտք չէ անցնիլ, նոր թշնամիներ չահելու համար, եթէ արդէն եղածները ձեզի չեն բաւեր։

Կառավարութեան պաչտպանութեան վրայ ի զուր չէ որ ալ վերջնապէս յոռետեսներ սկսած ենք զառնալ, երբ ձեզի պէսներ իրենց խառնակիչ գոյութեամբ չեն թողուր որ ամէն բան մոռցող և ինքզինք այս երկրին նուիրող հայութիւնը անոր հետ միանալու սրտապին չարժում մը ընէ։ Եւ ի զուր չէ որ ուրիչներու դռները ընկած ոտար գրկերու մէջ իյնալ կը փորձուինք, քալ տո քալ հեռանալով ձեզէ։ Մենք ա՛լ չափէն աւելի յանձնուհցանք ձեզի, երբ դուք ոչ միայն քալ մը դէպի մեզ մերձեցում չարիք, այլ բացուած խրամատը աւելի ևս խորունկ սկսաք պեղել մեր դէպի ձեզ առաջացող ոտքերուն առջև։

Կրնանք ուրանալ Հայաստանը և անոր տեղ դնել ձեր աչքին աւելի կամ նուազ նչանակութիւն ունեցող Քիւրտիստան մը։ Բայց անարգել Հայն ու Հայոց Պատրիարքը ասիկա քիչ մը կարծր ու անմարսելի է, մանաւանդ այնպիսի փափուկ ժամանակներու մէջ, երբ պէտք էր որ նոր թշնամիներ չի չահէիք և ասոր անոր հասցէին քարեր նետելէ ամենէն աւելի զգուշանայիք։

Կառավարութիւնը կը խնդրէ վարչապետին բերնով որ Հայերը աջակցին բարենորոգմանց գործին առթիւ խաղաղ և օգնող իրենց քաղաքացիի ղերով։ Լաւ չէ՞ր ըլլար որ կառավարութիւնը իր այդ խրատը քիչ մըն ալ Թուրք գրգռիչներուն, խմբագիրներուն և ուխտեալ թշնամիներուն տար, որպէսզի մեզ գրգռելու բնոյթ ունեցող խնդիրներով մեզի չսպառնան որ մեր երեսը վերջնապէս դարձնենք այս երկրէն։

Աւելորդ է ուրիմն Հայերը տող ընդ մէջ նախատել և Հայաստան ու հայուն ցաւը ուրանալ։ Իրենք որչափ յամառին Հայաստանի անունն անգամ չի տալու, մենք ալ պիտի յամառինք այդ անունին փարիլ ու փակչիլ, որովհետև անո՛վ ենք Հայ և Հայաստանէն դուրս հայութիւնը չը կա՛յ...

Ավ.

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Վերջին Թղթատարով հասած հայ և ոտար Թերթերը բեղուն էին քաղաքական զիրար հակասող, զիրար չբռնող, յուսատու և յուսահատեցուցիչ լուրերով։ Մանկ հապճեպով ընթերցողի մը համար գոնուենակ տպաւորութիւն մը կ'ձգէին հաղորդուած լուրերը. մանաւանդ բարենորոգութեանց հարցին չուրջ, սակայն որքա՜ն չինովի էին անոնք կարող չէք երևակայել։

Ցառեսես չեմ, ի բնէ լաւատես եղած եմ, ինչո՞ւ չխոստովանիմ, բայց տարիներու յոլովումը զիս անհաւատ դարձուցած է և չատերու կողմէ լաւ մեկնաբանուած ոևէ իրողութիւն, ընդհակառակն ինծի համար վատ նկատուած է ու կարծուած կամ սպասուած փայլուն ազդեցութիւնը չէ ըրած։

Այսպէս եւրոպական Թերթերն առջի օր լիացուն էին բարենորոգութիւններու խնդիրներով, մանաւանդ հայաբնակ գաւառներու մէջ ներմուծելիք բարենորոգութիւններով, բայց անոնց խորը մտնելով, ի՞նչ էին անոնք, պարզապէս պզտոնական արտայայտութիւններ խորհրդարանի բեմէն, լրագրութեան բեմէն, հիդինակաւոր դիւանագէտներու բերնէն, իսկ իրականին մէջ՝ ոչինչ, հակառակ արտայայտուած բոլոր լաւատեսութիւններուն։

Անգլիա՝ ինչպէս անցեալները կ'ըսէի, սկսաւ առիթէն օգտուիլ ու անգլիական դիւանագիտութեան աւանդական դրութիւնը գարձեալ կիրարկութեան դրուիլ։

Անգլիա՝ հին հաչիւներ, առկախ մնացած, չգոցուած կարգ մը խնդիրներ ունի, տարիներէ ի վեր, որոնք այսօր կուզէ միանգամ ընդ միշտ կարգադրել, յարմար ժամը հասած նկատելով ու արդէն կ'յորջորջուի Թերթերու մէջ Բովէյթի, Պաղտատ-Պասրայի երկաթուղւոյ, անգլիական ազդեցութեան հայն հարցերու լուծումն, որոնք նոյն իսկ ատորագրուած ու լրացած են կ'գրուի։

Անգլիա՝ կ'բանայ իր թևերը, Անգլիա իր չահուն համար, կ'բանակցի համաձայնութեան մը գալ Գերմանիոյ հետ, պահ մը կ'մոռնայ իր համակրութիւնները, սէրերը ու առանց թօթուելէ նետելու Ռուսիան ու Ֆրանսան, ճարպիկ դիւանագիտութեամբ մը անոնց հաւանութիւնն ևս եթէ չընդունիր առայժմ, գէթ կ'լռեցնէ զանոնք ապագայ խոստումներով ու իր գործն առաջ տանելու կ'նայի, և երբ Անգլիա՝ իբրև գործնական տերութիւն մը, les affaires sont les affaires կ'ըսէ, ալ ո՞ւր կ'մնանք մենք ու մոզիպէսներն կըրնանք հրևակայել ու եթէ դեռ սրտերնիդ կ'խօսի յուսացէք, բերաններդ հովին դարձուցած։

Ասոնք յոռետեսութիւններ չեն, իրողութիւններ են որոնք ահա որոշապէս կը դնեմ ձեր առջև և որոնց արդիւնքները, համբերող ըլլաք թէ չըլլաք, տեսնելու բաղդին պիտի արժանանաք մօտաւոր ապագայի մը մէջ։

Անգլիա 1878ի Կիպրոսի դաշնակցութեան փոխուած պայմանաթուղթերու ծրարը կ'բանայ ու գիտէք թէ այդ ծրարէն ինչ կ'հանէ, ահա ձեր նկատողութեան կը յանձնեմ գայն. Կիպրոսի դաշնագիրն է։

«Ն. վեհափառութիւնը թագուհին միացեալ թագաւորութեան, Մեծն Բրիտանիոյ և Իրլանտայի, կայսրուհի Հնդկաստանի և Ն. Կ. վեհ. Սուլթանը, փոխադարձաբար անկեղծ փափաքով տոգորուած ըլլալով, երկու կայսրութեանց միջև բարեբաղդաբար տիրող բարեկամական յարաբերութիւնները ևս աւելի պահել ու չեչտել, որոչեցին պաչտպանողական համաձայնութիւն մը կնքել, ապագային մէջ ապահովելու համար Ն. Կ. վեհ. Սուլթանի Փոքր-Ասիոյ հողամասերը ևն և համաձայնեցան։

«Յօդ. Ա.—Թէ այն պարագային որ Պաթում, Արտահան, Կարս կամ այս վայրերէն ոևէ մին չվերադարձուի Ռուսիոյ կողմէ և եթէ ոևէ փորձ ըլլայ, ոևէ ժամանակի մէջ, Ռուսիոյ կողմէ, գրաւեն Ն. Կ. վ. Սուլթանի ուրիչ ոևէ հողամաս մը Ասիոյ մէջ, որ հաչտութեան վերջնական դաչնագրով որոչուած է, Անգլիա կ'ստանձնէ միանալու Ն. Կ. վ. Սուլթանի, խնդրոյ առարկայ երկրամասերու պաչտպանութեան համար՝ զինուզօրութեամբ։

Փոխադարձաբար Ն. Կ. վ. Սուլթանը կ'խոստանայ Անգլիոյ, հարկ եղած բարենորոգութիւները ներմուծելու (աւելի վերջ

ՊՈՂՈՍ ՂԱՐԻԲՅԱՆ

ԱՂՎԱՀԱՑԱԳԱՂԹԱԿԸ

Ա.

ՈՒՐ ՈՒԼ ԿԱ ՀԱՎ ԳԱՅԹԱԿԱՅԻ ՀՕՐ ՂՈՂՈՍՅԱՆ ՀԱՅԵՑՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ

Ես ամբողջ գիշեր չեմ կարողացել աչքերիս փակել. ինձնով մի տեսակ անհանգիստ եմ զգում, ոչ թե ցավ, ոչ թե վախ և ոչ էլ տխրություն, այլ մի տեսակ անհանգստություն, որ ինձ չի թողնում հանգիստ նստել տեղումս, ստիպում է ինձ ոտքի կանգնել, քայլել սենյակում, ապա նորից նստել, ապա նորից վեր կենալ և այդպես անընդհատ։ Ինչո՞ւ եմ այդպես անհանգիստ, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան տագնապած, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան ուրախ, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան տխուր, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան հուզված, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան հանգիստ, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան ուրախ, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան տխուր, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան հուզված, չգիտեմ։ Ինչո՞ւ եմ ես այդքան հանգիստ, չգիտեմ։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԴ

ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՃԵԱՆ

ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՁԱՇԱԿԱՒՈՐ, ՏՈԿՈՒՆ, ԱԺԱՆ

Ամէն չարաթ նորաձեւութեանց համեմատ ապրանքներու ճոխ զանազանութիւն մը կ'ստանանք։

Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ։ Երկուշաբթի օրը, կիսօրեանք։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

մանաւանդ, առանց սակայն ազգկան բան մը հասկցնելու։

Չաւանութեան լուրը չէր ուշացած լսել, երիտասարդը նոյն օրն իսկ ղրամատուն ներկայանալով, կանխաւ եղած կարգադրութեան մը համաձայն, իր հաշւոյն բաւական մեծկակ գումար մը դրամաժիտ, առանց սակայն կարենալ հասկնալու թէ այդ ղրամը ինչ պատճառու տակ և ո՞ր տեղէն կուգար։

Քանի մը օր յետոյ իրաւամբ ամուսնութիւնը տեղի կունենար։ Բազմութեան մէջ, անտեսանելի անկիւն մը կծկուած, ու հատ գաւազանին կրթնած գլխիկոր, գլուր կորը կը հետեւէր ամբողջ արարողութիւն, ու զանազան կը հեծկլտար։

Հիմա ինք՞ զարձեալ կը մնար տատապանքի ճամբուն վրայ, առանց լոյսի, առանց սիրոյ և առանց ղրամի։

Բայց հետեւեալ օրը լրագիրները կը գրէին թէ, ամենուն ծանօթ կոյր-մուրացիկը, կառքի ցաւալի արկածի մը զոհ եղած է, և իր ձեռքերուն մէջ գտնուած մի միայն պղինձէ դրամ մը...։

Ոչ ոք հասկցաւ յանկարծական թէ խեղճ կոյրը արկածի զոհ չէր, այլ կանգքէն լրտեսուած յուսազուրկ անձնասպան մը...։

ԶԱՐԵՀ ԴԱՋԱՋԵԱՆ

Ազգային Անցուդարձ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՒՐՆԱՊԱՏ

Պուրնովայի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ յառաջիկայ կիրակի օրուան տօնախմբութեան առթիւ երէկ գրած էինք և խոստացած էինք եկաւքերու ժամանակացոյցը ներկայել բարեպաշտ ուխտաւորներու նկատմամբ, ահա կ'կատարենք մեր խոստումը, Իզմիրէն առաւօտ չոգեկառքը պիտի մեկնի ժամը 6,50, 8, 9 և 10,15, իսկ Թաղաքն Ժարհրդոյ փափաքին գոհացում տած է ընկերութիւնը վերադարձի չոգեկառք մը դնելով կէսօրէն ետք ժ. 12, 45ին, որով փափաքողք, իրենց ուխտը կատարել ետք պիտի կրնան Իզմիր վերադառնալ, իսկ կան Նաև հետեւեալ վերադարձի չոգեկառքները ժամը 2,35, 4, 5,45, 7, 7.55 և 8,55 Պուրնովայէ։

Պարի Ծանփարի խումբը Թաղականութեան առաջարկին գոհացում տալու փափաքելով, պիտի կանուխ այդ տօնախմբութեան և նուագէ։

Երէքշաբթի իրիկուն Մեսրոպեան վարժարանի մէջ տեղի ունեցաւ աշակերտներու կողմէ, հրապարակախօսութեան փորձերու ուսուցիչներէն ներկայ էին Տաժաեան, Կիւլպէնկեան, Մարտիկեան, Նիրսէսեան էֆէնտիներն և Տեսուչ Բարուճեան էֆէնտին։ Աշակերտներն ընդհանրապէս յաջող կերպով բանախօսեցին իրենց ստանձնած նիւթերուն վրայ, որոնք զուտ և խթան կ'ըլլան իրենց պըրպտելու, կարդալու զանազան գրուածքներ ու գրքեր և այսպէս հմտանալ իրենց խօսելիք նիւթին։ Ներկայ ուսուցիչներն իրենց դիտողութիւնները կ'ընեն աշակերտին թէ իր խօսած նիւթին և թէ այն արտաքին ձեւերուն, զոր խօսողը պարտաւոր է պատչաճեցնել արդի քաղաքավարական պահանջմանց։ Դոհացուցիչ պարագայ մըն է որ, տղաք, մեծ մասամբ կ'փափաքին խօսիլ փորձել։ քան թէ նախապէս գոց սորվուած գրութիւն մը, արձակ կամ ոտանաւոր արտասանել։ Երեքշաբթի օրուան նիստին մէջ, մէկ հոգի միայն արտասանեց, իսկ միւսները փորձեցին խօսիլ, համառօտ նիւթերու վրայէն։ Յառաջիկայ ուրբաթ օր պիտի բանախօսէ Տ. Մահակ Կիւլպէնկեան, ըստ որում չաբաթը մէկ անգամ ուսուցիչներ և մէկ անգամ աշակերտներ կ'բանախօսեն փոխ ընդ փոխ։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ.— Հոգ. Ուրբ. Ընկերութեան, Սարգիս էֆ. Սուճն կէս ոսկի, Մխրան էֆ. Սուսմաճեան կէս ոսկի, իսկ մէյմէկ գառնուկ նուիրած են, Տիկնոյք և Տիարք՝ Յ. Յակոբեան, Կ. Պալեօզեան, Տ. Սարգիս, Տ. Պալեօզեան, Լ. Տէտէեան, Յ. Պաքրճեան, Յ. Ներսէսեան, Գ. Փափազեան, Ս. Ճէլէպեան, Մ. Մկրտիչեան, Յ. Դաւճեան։

Ծեղակաւ Լուրեր

Իզմիրի Վսեմ. կուսակալ Նազըմ փաշա կենդանի ալօք տեսնելու համար թէ մարախի չնչման գործը ինչպէս կ'ընթանայ գաւառներու մէջ, երէկ Սէրայ Բէօյի ճամբով Պուլատան մեկնեցաւ. հոն մէկ երկու օր մնալէ վերջ կարգաւ Տէնիզլի, Նազիլլի, Այտըն, Զինէ ու Մուղլա. Գուշատա, Սէօքէ և Այասուլուգ պիտի անցնի ուրկէ Իզմիր պիտի վերադառնայ Նահանգային Ընդհ. Ժողովին բացման ներկայ ըլլալու համար։

Առաջի օր Իզմիրի Ռուսիոյ ընդհ. հիւպատոս Պ. Վիգոր Գալ քանի մը օրէ ի վեր նաւահանգիստս խարխափած ֆրանսական «Պրուիքս» մարտնաւէն ելլելով՝ անոր հրամանատարին այցելութիւն տուաւ, Հրաժեշտ առած պահուն՝ վսեմ. Հիւպատոսը թնդանօթի տասն մէկ հարուածով ողջունուեցաւ։

Անատոլուի Ոստիկանական Տեսչութեան և Պատ. Ատեանին կը յանձնարարէ, որ Իզմիր եկող գացողներուն ինքնութեան ատելի լայն քննութիւններ կատարուին, կ'ըսէ թէ՝ Արապ Մահմուտ անուն անձը՝ որ Պատ. Ատեանին կողմէ վտարուած էր, անցեալները եգիպտական կարմիր Մահիկի ընկերութեան չոգենաւով Իզմիր եկած ու մեկնած է առանց իշխանութեանց ուշադրութիւնը գրաւելու։

Առաջի օր պատժական ատեանին առջև, հանդիսականներու մեծ բազմութեան մը ներկայութեան, տեղի ունեցաւ «Թէլէկրաֆոս»ի անօրէնին՝ Պ. Թէոտոր Իվերիտիի դատը, բացուած Ռաուլ Մանվէլի կնոջ Տիկին Կոռնիլիա Մանվէլի կողմէ։

Ինչպէս յայտնի է ընթերցողաց «Թէլէկրաֆոս» ասկէ առաջ «Սև խնբակ»ի անդամ Ռաուլի ձերբակալութիւնը յիշած տեղ, թիւրիմացութեան հետեւանքով և առանց անուն տալու անոր կինն ալ մեղադրուած և այսպէսով Տիկ. Մանվէլի վիրաւորանք պատճառած է։

Շնորհիւ «Թէլէկրաֆոս»ի փաստաբան Եօրտան Բիւրքճիպաշը էֆ.ի պերճախօսութեան, Պ. Իվիրիտիս անպարտ հրուչակուեցաւ իսկ Տիկ. Կոռնէլիա Մանվէլ դատական ծախքերը հատուցանելու դատապարտուեցաւ։

Նախընթաց օր Բունթան Մէսուտիէ պողոտային վրայ Աթանաս անուն յոյն մը բանակոիւի հետեւանքով ձեռքի դաշոյնով Դօսթին վիրաւորեց ու փախաւ։

Գերմանական «Ակրոպոլիս» չոգենաւին մեքենագործներէն 20 տարեկան Օկիւսթ Լիպիէր անուն մէկը, առջի օր չափէն աւելի խմած ըլլալով՝ մինչ Ֆրանկաց թաղը իրար կ'անցունէր, ոստիկանութենէն ձերբակալուեցաւ ու գերմանական հիւպատոսարանին յանձնուեցաւ։

Ասկէ երեք օր առաջ Մէհմէտ, Դատրի և Զիւհտի անուն անձերը երբ Մաղնիսայի մէջ Հաճըզ Ահմէտին այգիի տունը քրմուհի մը տարած կը զուարճանային, մէջերնին վէճ ծագելով՝ Դատրի և Զիւհտի գաշոյնով Մէհմէտը վտանգաւոր կերպով վիրաւորեցին ու փախան բայց քիչ յետոյ ձերբակալուեցան։

Առջի օր Բունթան երկաթուղւոյ Շտեֆարանին մէջ Ղըպտի Մէհմէտ անուն մէկը պարկ մը բեռդ գողնալու վրայ եղած ատեն, կայարանին տնօրէնէն նկմարուեցաւ և արդարութեան յանձնուեցաւ։

Ներաւոթիթեան Մաքսատան տնօրէնը ի նպաստ Օսմ. Նաւատորմէն հազար հարիւր ութսունը չորս ղրչ. նուիրեց։

Յաւելի Միջադէպ մը.— Ասիկա տեղի ունեցաւ առջի օր Փասուլա թաղը յոյն օսլայագործի մը խանութին մէջ։

Երչեալ խանութին յաճախորդներէն մէկը, Իտալպատակ Ճիաքօմօ, կուզէ իր օսլայուած չապիկները առնել, ղրամը քանի մը օր վերջը վճարելու պայմանաւ, Խանութին տէրը որ ապահիկի գրութիւն չունէր, կը մերժէ գոհացում տալ իր յաճախորդին, որ իր... օրհնեալ բերանը բանալով՝ կը սկսի նախատալից բառեր ուղղել իրեն. յոյն արհեստաւորը կը փոխանակէ. ու երբ կոիւը «տեսական»էն «գործնական»ի փոխուելու վրայ կ'ըլլայ, բարեբախտաբար վրայ կը հասնի ոստիկանութիւնը և Ճիաքօմոյին այս գործին մէջ անիրաւ ըլլալը հասկցնելով՝ չապիկ ներուն ղրամը վճարել կուտայ։

Քիչ Մնաց Խեղդուէր.—Մինչ նպաստաւաճառի մը աչկերտ՝ Փիլիպպոս Նախընթաց օր Ռէժիէն ծխախոտ գնած Բարափէն կուգար, յանկարծ հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով ծովն ինկաւ։

Պիտի խեղդուէր ապահովաբար քանի որ լողալ չէր գիտեր, եթէ անցորդները չնէին, եթէ պահապանները, որ բոլոր դուռները կ'նկէին, թողէին որ այս հետաքրքիրը ներս մտնէ։

Դաթէրին տը Մէտիչի և Ռուճճիէրի սիւնին առջև կանգ առին։

Աստղագուշակը բաճկոնէն բանալի մը հանեց ու ցած դուռ մը բացաւ։

Ներս մտան ու սանդուղի մը առջև գտնուեցան որ օձապտոյտ կ'բարձրանար մինչև աշտարակին վերնայարկը։

Հոն փոքրիկ սենեակ մըն էր, կամ լաւ ևս նեղ անցք մը ուր Ռուճճիէրի կ'տեղաւորէր աշխատութեան գործիքները, դիտակները, կարկինները և։ Իրրև կարասի միայն գրքերով լեցուն սեղան մը և երկու թիկնաթոռներ կային։

Նեղ որմածերպէ մը, որ լա-Հաչ փողցին վրայ կ'նայէր, այս նեղ անցքին մէջ լոյս կ'թափանցէր։

(Շարունակելի)

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 8 Մայիս.— Սելանիկէն կը հաղորդուի թէ Սալմանլըի մէջ Հելլէն ու Պուլկար բանակաց միջև նոր 'բախում մը տեղի ունեցած է, առանց սակայն ջնաւսակար հետեւանքի։

ՆՈՑՆ.— Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ Ծունաստանի Թագաւորին Պերլին երթալը ջուրն ինկած է, քանի որ ներկայ քաղաքական բարդ կացութիւնը՝ Ն. Վենիզելոսի ոտքերէն Ծունաստանէն բացակայութիւնը չի թոյլատրեր։

ՆՈՑՆ.— Սոֆիայէն կը հաղորդեն, թէ Պուլկարական կառավարութիւնը Ծունաստանի և Սերպիոյ սպառնացած է ըսելով, թէ հաշտութեան ստորագրութեան ուշանալուն համար պատասխանատու պիտի բռնէ զիրենք։

ՆՈՑՆ.— Կը ստուգուի թէ Սերպիոյ Բեզար Թագաւորը մօտերս գահը իր Աղեքսանդր որդւոյն Թագով կը հրաժարի։

ՆՈՑՆ.— Եւրոպական մայրաքաղաքներէ կը հաղորդուի թէ ուղղակի բանակցութիւն սկսած է Ծունաստանի և Իտալիոյ միջև իտալօ-հելլէն տարբերութեան կարգադրութեան համար։

ՆՈՑՆ.— Դիւանագիտական ու քաղաքական կեդրոններու մէջ լաւատեսութիւն կը տիրէ այս բանակցութեան արդիւնքի մասին։

ԼՈՒՐԸ

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

Հինգշաբթի 22/9 Մայիս

ՐԷԳԼԱՄԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐ

Լինօ թիւ·օր ամէն գոյներով, Լինօ տղայոց ու տիկնանց հագուստներու համար, Տէլէնէթ, պզտիկ Ֆանթէզիներ պըլուզի համար և.ն. և.ն.։

Առիթը բացառիկ է

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ԳԱՄԵԼԻԱ

(ՆԱԽՈՐԴ ՍԱՄԱՐԻԹԷՆ)—Փր. Թղ. Թ. 06

ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ներկայ եղանակիս պահանջմանց համաձայն նորաձեւութեանց ամենավերջին տեսակներէն ճոխ և նրբաճաշակ բազմազան մետաքսեղէններ, կերպասներ, քրուքթաներ, բրդեղէններ, պրոտէ պաթխաթներ, սուսի մուսլիններ և.այլն եկած են գնուրաժտչելի գիներով ծախուելու սկսած ըլլալով՝ յիշեալ ապրանքներէն յառաջիկայ Երկուշաբթի Մայիս 6էն սկսեալ Մեծ-Ցուցադրութիւն մը պատրաստուած պիտի ըլլայ։ Ուստի կը յանձնարարենք մեր յարգելի յաճախորդաց՝ այցելել միանգամ Մեծ-Գամելիա վաճառատունը, օգտուելու համար սոյն պատեհ առիթէն։

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

NATIONAL UNION SOCIETY LDT

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTDէ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ **ԼՕՆՏՕՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ**

	Ապգ. Ոսկի
Ընկերութեան ընդհանուր դրամագլուխ	
պահեստ, Գոյքերը եւն. աւելի է քան	15.000.000
Վճարած է միւնչեւ այսօր վնասներու համար աւելի քան	88.000.000

Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կահոյք, գործարանները, եւն. նպատակաւոր պայմաններով:

ՇՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ LIVERPOOL || DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ նոյնպէս ամէն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազօր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. եւ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍԱԺ ՆԱՀԱՐԻՔ ՊԱՌՔԱՐՃԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուներուն մէջ.

ԲԱՐԱՁՔԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՊԱՀԱՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՀՈՒՐԻ ՍԻԳԱՐԵԼԻՔՈՐ — ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵԻԼՆ. ԵԻԼ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 38 — *ԻԶՄԻՐ*

Ստացած ենք գարնանային եղանակի նորաձեւութեանց այլ եւ այլ ապրանքներու ճոխ մթերք մը որոնք սիրտի ծախսուին աժան ու անմրցելի գիներով:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ամառուան քաշ-քուսիէրներ, քրութայէ թիւսօրէ եւ Շարմէօզէ պատրաստուած սրոնք կրնան գոհացնել է'ն նրբաճաշակները, սկսած են վաճառուիլ խիստ դիւրամատչելի գիներով:

Փութացէք ԱՌԻԹԷՆ Օգտուիլ

125—98

Զիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐՆԻՆ ՀԱՄԸՆ ԳԻՏՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵԻ ՍՏԱՄՈՔՍՆԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՀԵԼ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամէն բանի մէջ փափկաճաշակ և բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, բնաւ կերած իւղերնուն ուշադրութիւն չեն ըներ, կարգ մը ծախսած բամպակի և պիտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրև կազդուրիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առնուին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախեալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէններու և այլ տնուշեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փնտռեցէք Ագգ. Հիւանդանոցի եւս Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7,

ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆի տունը: 125—66

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արտօնեալ Վ.Հ. կայսեր **1841** Մարտ **20** Թուականի հրամանագրով

☞ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ԲԵԳԵՐՄՈՒԹԻՒՆԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ամբողջովին վճարուած Ընկերութեան դրամագլուխը	*Ռ.*	13.000.000
Երաշխաւորութեան գումար	»	231.840.000
Ապահովագր. վճարուած վնասաց հատուցում եւ դրամագլխ.	»	774.867.000
1911ին գանձուած բոնի եւ տոկոս	»	124.086.000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽԻՍՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգենաւի արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ ապակիներու կոտրուելուն դէմ,
Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ՄՕՐՈՒՔԵԱՆ ԵԻ ԳՈՒՉԻՆՕՐԼՕ *Բաւած Եուսուֆ—ԻԶՄԻՐ*

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Յունուարի Ագգ. և Տըչլանտի Ագգ. դրամատան կողմէ

Դրամագլուխ ամբողջութեամբ վրուած ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնատեղի **ԱԹԵՆՔ**

Մասնաճիւղ Կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Աղեքսանդրիա, և Գահիրէ Գործակալ Թիւն ի Հավպուրկ:

Պանք տ'Օրիան դրամատան ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէս՝ զանձանք եղլում Առևտրական Թղթերու, հիւանդական վճարումներ, տուժածի փոխգրելու և Ձերու, Աշխարհի գլխաւոր քաղաքներու վրայ կատարյ վարկերու բացման գրել, ան ամէն տեսակէ արժէքներու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, գրաւ արժ. Թղթերու և ապրանքներու վրայ եւն. եւն:

ԱՒԱՆԴՆԵՐ

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետեւեալ տոկոսով

1 1/2	%	3	*ամսուան առանդի մը համար*		
2	%	6	»	»	»
3	%	1	*տարուան*	»	»
3 1/2	%	2	»	»	»
4	%	3	»	»	»

Բանկերկրածական հաստատութիւններու աւանդներն վերեւի տոկոսէն 1/2 % աւել Թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի մը կողմէ և 100 Օսմ. տոկոսէ աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան հաստատութեան տրամադրութեան տակ դրած է, տեղւոյն վրայ որ փոխարէն իր հաստատութեան մէջ գտնուած դրամարկղներն, հոն դրամ և արժէքաւոր տարկաներ պահելու համար:

ԿՈՐԹՍՉԷՔՔՆ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

&

ONORTH BRISH & MERCANTILE INS. C

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իզմիրի Գործակալութիւն հաստատուած
1864էն ի վեր

Դրամագլուխ. Ընկերութեան Լ. Ս.		9,000,000
Տարեկան հասոյթ	»	7,023,100
Պահեստի գումար	»	30,189,752

Ընկերութիւնս նպատակաւոր պայմաններով կապահովագրէ անշարժ կալուածներ, ործարաններ, ամէն տեսակ ապրանքներ եւն. եւն.:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ԺԷՄՅՍ ՀԱՏԿԻՆՍԸՆ ԵԻ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԻԶՄԻՐԻԻ ՓՈՓՐ ԱՍԻՈՒ
Ֆրանկաց Քաղ, Բաւած Սթուրցուճկի

ESTABLISHED 1782

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY LD OF LONDON

Դրամագլուխ և պահեստի գրամ Ա. Ո. 4,500,000 Տարեկան հասոյթ Ա. Ո. 1,500,000:

«ՖԷՆԻՔՍ» *122 տարիէ ի վեր հին. Ունեցած սոսկ հրդեհի ապահովագրու անձ. կերութիւն մ'է և ցարդ հատուց է աւել քան 27,000,000 Ա. Ո. Ֆ. ան համար:*

«ՖԷՆԻՔՍ» *կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնք, կարասիք և ապրանք յարժ նպատաւոր պայմաններով, Դիմել առ*

Լիազօր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի Գրասեաց

F. BLACKLER